

Araştırma Makalesi/ Research Article

Hemşirelik Öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğinin İmajına Yönelik Algılarının ve Tutumlarının İncelenmesi

Examining Perceptions and Attitudes of Nursing Students Regarding their Image of Nursing Profession

Adem Sümen¹ Gamze Teskereci² Sevgi Aksoy³ Zekiye Ergen³
Mehmet Mesut Ala³ Fatima Üzüm³

¹ Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği ABD, Antalya, TÜRKİYE

² Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği ABD, Antalya, TÜRKİYE

³ Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Antalya, TÜRKİYE

Geliş tarihi/ Date of receipt: 01/01/2021

Kabul tarihi/ Date of acceptance: 10/09/2021

© Ordu University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, TÜRKİYE, Published online: 06/04/2022

ÖZ

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin kendi mesleklerine yönelik imajlarına ilişkin algılarını ve tutumlarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, 17-28 Şubat 2020 tarihleri arasında Hemşirelik Bölümü öğrencileri ile yürütülmüştür. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmemiş olup 137 öğrenciden 128'i çalışmaya katılmayı kabul etmiştir. Araştırmaya katılma oranı %93.5'tir. Veriler öğrencileri tanıtıcı bilgi formu, Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistik yöntemleri, independent samples t testi, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis varyans analizi ve pearson korelasyon kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği puan ortalaması 137.11±32.89 ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği puan ortalaması 140.30±10.35 bulunmuş; %57.0'nın imajına yönelik algılarının orta ve %43.3'ünün iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin hemşirelik mesleğinin özellikleri tutumu alt boyutu ile mesleki nitelikler, cinsiyet, eğitim; hemşirelik mesleğini tercih etme durumu alt boyutu ile çalışma koşulları, cinsiyet, eğitim; mesleğin genel durumuna ilişkin tutumu alt boyutu ile eğitim imaj puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Araştırmaya katılan hemşirelik öğrencilerinin mesleğin imajına yönelik algılarının ve tutumlarının orta düzeyde olumlu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Algı, hemşirelik imajı, hemşirelik öğrencisi, tutum

ABSTRACT

Objective: This study was conducted for the purpose of examining the perceptions and attitudes of nursing students regarding their image of their own profession.

Methods: This descriptive study was carried out between 17-28 February 2020 with students from the Department of Nursing. A sampling method was not used in the study and 128 out of 137 students agreed to participate in the study. The rate of participation in the study was 93.5%. The data were collected using an introductory information form, the Scale for the Image of the Nursing Profession, and the Attitude Scale for the Nursing Profession. Descriptive statistics, t test, Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis test and Pearson's correlation test were used to analyze the data.

Results: It was found that the students' Attitude Scale for Nursing the Profession mean score was 137.11±32.89 and their Scale for the Image of the Nursing Profession mean score was 140.30±10.35. Image-related perceptions were determined to be moderate in 57.0% and good in 43.3% of the students. It was found that there was a statistically significant correlation between scores in the attitudes towards nursing profession characteristics sub-dimension and professional qualities, gender, and education scores; between scores in the attitudes towards choosing the nursing profession sub-dimension and working conditions, gender, and education scores; and between scores in the attitudes towards the general condition of the profession sub-dimension and education image scores (p<0.05).

Conclusion: The study determined that the nursing students had moderate, positive levels of perceptions and attitudes regarding their image of the profession.

Keywords: Attitude, nursing image, nursing students, perception

ORCID IDs of the authors: AS: 0000-0002-8876-400X; GT: 0000-0003-0298-9716; SA: 0000-0001-5920-7602; ZE: 0000-0002-4330-275X;

MMA: 0000-0002-5872-375X; FÜ: 0000-0002-3797-7152

Sorumlu yazar/Corresponding author: Adem Sümen

Akdeniz Üniversitesi Kumluca Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği ABD, Antalya, TÜRKİYE

e-posta/e-mail: ademsumen@akdeniz.edu.tr

Atıf/Citation: Sümen, A., Teskereci, G., Aksoy, S., Ergen, Z., Ala, M.M. & Üzüm F. (2022). Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğinin imajına yönelik algılarının ve tutumlarının incelenmesi. Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi, 5(1),75-83. DOI:10.38108/ouhcd.852072

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Giriş

Hemşirelik, bireyin, ailenin ve toplumun fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden gereksinimlerini karşılayan ve bu gereksinimler doğrultusunda gerekli bakımı sunan profesyonel bir meslektir (Dost ve Bahçecik, 2015). Dünya çapında, hemşirelik mesleği ile ilgili çeşitli protokollerin imzalanması, mesleğe yönelik yeni kılavuzların geliştirilmesi toplumun hemşirelik mesleğine yönelik algısını olumlu hale getirmiştir (Hoeve ve ark., 2014).

Başarılı bir imajın temelini, kişilerin kendileriyle ilgili olumlu bir imaja sahip olması oluşturmaktadır. Kişilerin kendilerini algılama durumları, dışarıya yaydıkları imaj açısından çok önemlidir (Dost ve Bahçecik, 2015). Hemşirelik öğrencileri, hemşireliğin doğasında var olan kalıplaşmış inançlar ile eğitimlerine başlarlar. Daha sonrasında müfredatlar, klinik eğitimler, eğitmenler, arkadaşlar, kliniğe çıkılan kurumlardaki hemşirelik uygulamaları gibi birçok faktör hemşirelik öğrencilerinin mesleki gelişimlerini etkiler (Safadi ve ark., 2011). Ayrıca bir mesleğin gelişimi açısından, meslek seçiminin, mesleğe uyum sağlamanın, bakış açısının, verimli bir çalışma yaşamı sürdürmenin, mesleğe ilişkin olumlu bir görüş ve tutuma sahip olmanın önemi büyüktür (Özmen ve Çetinkaya, 2016). Bir mesleğe duyulan saygı, topluma verilen hizmetin niteliği ile değerlendirilmekte olup mesleğin üyeleri ve verilen hizmetten yararlanacaklar tarafından en iyi şekilde anlaşılması gerekmektedir (Kocabaş ve Erdem, 2019; Taşkıran ve ark., 2020).

Birçok çalışma, hemşirelik mesleğinin gerekli ve önemli bir meslek olduğunu vurgularken aynı zamanda hemşirelerde mesleğe bağlılığın zayıf olduğunu, hemşirelik mesleğini seçen öğrencilerin mesleği ve çalışma koşullarını bilmeden seçtiğini, öğrencilerin meslek ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıklarını vurgulamaktadır (Tunç ve ark., 2010; Aktaş ve Gürkan, 2015). Bu doğrultuda hemşirelik eğitimi alan gençlerin mesleği nasıl gördükleri, mesleğin kendisine, rollerine ve geleceğine ilişkin düşüncelerinin neler olduğunun bilinmesi mesleğin statüsünü daha üst seviyelere çıkmasını sağlayacaktır (Taşkıran ve ark., 2020). Algılanan hemşirelik imajının ve mesleğe yönelik tutumun yanlış olması toplum üyeleri tarafından saygı görmeme ve önemsiz görülme durumu yaratmaktadır. Bu nedenle mesleğe yeni başlamış, ileri de bu mesleği yapacak olan hemşire adaylarının mesleğe yönelik var olan imajlarının ve tutumlarının bilinmesi önemlidir. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin kendi mesleklerine yönelik imaj

algılarının ve tutumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Tipi

Tanımlayıcı tipte bir çalışmadır.

Evren ve Örneklem

Araştırma 2019-2020 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, 17-28 Şubat 2020 tarihleri arasında, Akdeniz bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini hemşirelik bölümünün birinci ve ikinci sınıfında öğrenimine devam eden 137 öğrenci oluşturmuştur. Hemşirelik mesleğini seçerek yeni başlayan öğrencilerin algılarının ve tutumlarının neler olduğunu belirlemek amaçlandığı için birinci ve ikinci sınıf hemşirelik öğrencileri araştırmaya alınmıştır. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeyerek çalışmaya katılmaya gönüllü 128 öğrenci ile tamamlanmıştır. Araştırmaya katılım oranı %93.5'tir.

Veri Toplama Araçları

Tanıttıcı Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından literatür incelenerek hazırlanmış olup öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve hemşirelik mesleğini seçmeye yönelik bilgilerini sorgulayan 13 soru yer almaktadır (Çoban ve Kaşıkçı, 2011; Dost ve Bahçecik, 2015; Hoeve ve ark., 2014; Kızılcık-Özkan ve ark., 2017; Koç ve ark., 2010; Sezer ve ark., 2017).

Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği (HMYİÖ): Ölçek hemşirelerin mesleki imaj algılarını belirlenmek üzere Dost ve Bahçecik (2015) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek beşli likert tipinden ve 42 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin mesleki nitelik (11), çalışma koşulları (10), cinsiyet (8), eğitim (5), mesleki statü (5) ve dış görünüm (3) olmak üzere 6 alt boyutu bulunmaktadır. Ölçekten alınabilecek puan 42 ile 210 arasında değişmekte olup alınan puanın artması mesleki imaj algısının da olumlu yönde arttığını göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.88 olarak hesaplanmıştır (Dost ve Bahçecik, 2015). Bu çalışmada ise 0.82 olarak belirlenmiştir.

Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (HMYTÖ): Ölçek hemşirelik mesleğine yönelik tutumu belirlemek üzere Çoban ve Kaşıkçı (2011) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek beşli likert tipinden ve toplam 40 sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin hemşirelik mesleğinin özellikleri, hemşirelik mesleğini tercih etme durumu ve hemşirelik mesleğinin genel durumuna ilişkin tutum olmak

üzere üç alt boyutu bulunmaktadır. Ölçekten alınan puanın yüksek olması hemşirelik mesleğine ilişkin olumlu tutumların da yükseldiğini göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa güvenirlik katsayısı 0.91 olarak hesaplanmıştır (Çoban ve Kaşıkçı, 2011). Bu çalışmada ise 0.96 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması

Veriler araştırmacılar tarafından belirtilen veri toplama formları kullanılarak, sınıf ortamında, çalışma hakkında bilgi verilerek araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden toplanmıştır. Formlarının yanıtlanması ortalama 15-20 dakika sürmüştür.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırma verileri, SPSS 23.0 (IBM Statistical Package for the Social Sciences Corp.; Armonk, NY, USA) paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Sayısal değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu için Skewness ve Kurtosis değerleri ile incelenmiştir. HMYİÖ (Skewness: 0.012, Kurtosis: 0.057) ve HMYTÖ (Skewness: 0.930, Kurtosis: 0.816) değerlerinin normalliği sağlayan değer aralıkları (+2.0) – (-2.0) arasında olduğu belirlenmiştir (George ve Mallery, 2010). Gruplardaki denek sayısı 30'un altında olan değişkenlerde non-parametrik testler kullanılmıştır. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistik yöntemleri (sayı, yüzde, ortalama, medyan), independent samples t testi, Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis varyans analizi ve pearson korelasyon testleri kullanılmıştır. Gruplar arasındaki farklılıkları belirlemede ise Bonferroni düzeltilmeli Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında ve anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular

Araştırmaya dahil edilen öğrencilerin %54.7'sinin kadın ve yaş ortalamasının 19.43 ± 1.17 olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %56.3'ü 1. sınıfta öğrenim görmekte olduğu, %9.4'ü sağlık meslek lisesinden mezun ve %45.3'ü hemşire bir yakını bulunduğunu belirtmiştir. Öğrencilerin %71.9'unun hemşirelik bölümünü tercih sırası ilk 10'da olup, %46.9'unun meslek hakkında bilgi aldığı, %71.1'inin iş güvencesi, maaşının iyi olması gibi ekonomik sebeplerle bölümü seçtiği belirlenmiştir. Öğrencilerin %46.1'i hemşirelik mesleği ile ilgili toplumun görüşünün olumlu olduğunu düşünmektedir. Kendileri için ise %43.0'ü gelmeden önce ve %44.5'i de geldikten sonra olumlu olarak belirtmiştir. Hemşirelik bölümünden

%49.2'ü memnun olduklarını ve %41.4'ü akademik başarılarını iyi olarak belirtmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Bazı Tanıtıcı Özellikleri ve Okudukları Bölüme İlişkin Görüşleri (n=128)

Değişkenler	Sayı	%
Yaş	19.43±1.17	
Cinsiyet		
Kadın	70	54.7
Erkek	58	45.3
Sınıf		
1. sınıf	72	56.3
2. sınıf	56	43.7
Sağlık Meslek Lisesi mezunu olma		
Evet	12	9.4
Hayır	116	90.6
Ailede/akrabada hemşire olma		
Evet	58	45.3
Hayır	70	54.7
Meslek hakkında bilgi alma		
Evet	60	46.9
Hayır	68	53.1
Mesleği tercih sırası		
1-10 arası	92	71.9
11-20 arası	31	24.2
21-30 arası	5	3.9
Mesleği seçme nedeni		
Ekonomik	91	71.1
Bireysel	20	15.6
Puan	9	7.0
Baskı	8	6.3
Bölümden memnuniyeti		
Evet	63	49.2
Kısmen	48	37.5
Hayır	17	13.3
Akademik başarısını tanımlama		
Çok iyi	18	14.1
İyi	53	41.4
Orta	43	33.6
Kötü	14	10.9
Toplumun görüşü		
Olumlu	59	46.1
Kısmen olumlu	53	41.4
Olumsuz	16	12.5
Gelmeden önce görüşü		
Olumlu	55	43.0
Kısmen olumlu	52	40.6
Olumsuz	21	16.4
Geldikten sonra görüşü		
Olumlu	57	44.5
Kısmen olumlu	53	41.4
Olumsuz	18	14.1

n: öğrenci sayısı, %: öğrenci yüzdesi

Araştırma sonuçlarına göre öğrenci hemşirelerin mesleğine yönelik imaj ve tutum ölçeği toplam ve alt boyut puan ortalamaları Tablo 2’de sunulmuştur. Öğrencilerin HMYTÖ puan ortalamalarının

137.11±32.89 ve HMYİÖ puan ortalamalarının 140.30±10.35 olduğu bulunmuş; %57.0’ının imaj algısının orta ve %43.3’ünün ise iyi düzeyde olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği ve Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Alt Boyut Puan Ortalamaları (n=128)

Ölçekler	Puan aralığı	Min – Maks	Ort. ± SS
Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği	42-210	117-172	140.30 ± 10.35
Mesleki nitelikler	11-55	21-51	42.14 ± 5.74
Çalışma koşulları	10-50	21-38	30.41 ± 3.61
Cinsiyet	8-40	12-29	18.40 ± 4.05
Eğitim	5-25	11-25	18.91 ± 2.71
Mesleki statü	5-25	8-25	19.00 ± 3.82
Dış görünümü	3-15	5-15	11.42 ± 2.64
Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	40-200	40-200	137.11 ± 32.89
Hemşirelik mesleğinin özellikleri	18-90	18-90	66.45 ± 18.75
Hemşirelik mesleğini tercih etme durumu	13-65	13-65	37.29 ± 9.78
Hemşirelik mesleğinin genel durumuna ilişkin tutum	9-45	9-45	33.36 ± 9.06

Min: minimum, Maks: maksimum, Ort: ortalama, SS: standart sapma

Hemşirelik öğrencilerinin HMYTÖ mesleğinin özellikleri alt boyutu ile HMYİÖ’nin mesleki nitelikler alt boyutu arasında pozitif yönlü zayıf ilişki, cinsiyet alt boyutu arasında negatif yönlü zayıf ilişki, eğitim alt boyutu arasında pozitif yönlü orta ilişki, toplam puanı arasında pozitif yönlü zayıf ilişki; HMYTÖ mesleği tercih etme durumu alt boyutu ile HMYİÖ’nin çalışma koşulları alt boyutu

arasında negatif yönlü çok zayıf ilişki, cinsiyet alt boyutu arasında pozitif yönlü zayıf ilişki; HMYTÖ mesleğinin genel durumuna ilişkin tutum alt boyutu ile HMYİÖ’nin eğitim alt boyutu arasında pozitif yönlü zayıf ilişki; HMYTÖ toplam puanı ile HMYİÖ’nin eğitim alt boyutu arasında pozitif yönlü zayıf ilişki bulunmuştur (p<0.05) (Tablo 3).

Tablo 3. Öğrencilerin HMYİÖ ve HMYTÖ Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki (n=128)

Ölçekler		Mesleğin özellikleri	Mesleği tercih etme durumu	Mesleğin genel durumuna ilişkin tutum	HMYTÖ toplam
Mesleki nitelikler	r	0.229	-0.088	0.158	0.148
	p	0.009**	0.321	0.075	0.096
Çalışma koşulları	r	0.120	-0.175	0.125	0.051
	p	0.176	0.048*	0.161	0.569
Cinsiyet	r	-0.222	0.243	-0.121	-0.088
	p	0.012*	0.006**	0.173	0.323
Eğitim	r	0.406	-0.163	0.264	0.256
	p	0.000***	0.066	0.003**	0.004**
Mesleki statü	r	0.071	-0.077	-0.009	0.016
	p	0.423	0.391	0.923	0.861
Dış görünümü	r	0.083	-0.055	-0.056	0.015
	p	0.354	0.537	0.537	0.865
HMYİÖ toplam	r	0.236	-0.100	0.135	0.142
	p	0.007**	0.260	0.128	0.110

HMYİÖ: Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği, HMYTÖ: Hemşirelik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği, r: Pearson korelasyon katsayısı, *p<0.05, **p<0.01, ***p<0.001

Öğrencilerin bazı tanıtıcı özelliklerine göre HMYİÖ puan ortalamaları karşılaştırıldığında; kadınların (p<0.05), ailede/akrabada hemşire yakını

olanların (p<0.001), mesleği aile ve çevresindekilerin yönlendirmesi/baskısıyla seçenlerin (p<0.05) imaj ölçeği toplam puan

ortalamaları daha yüksek bulunmuştur (Tablo 4). Öğrencilerin HMYTÖ puan ortalamalarının ise; ailede/akrabada hemşire yakını olmayanların ($p<0.05$), meslek tercihi ilk 10 arasında olanların ($p<0.01$), mesleği aile ve çevresindekilerin yönlendirmesi/baskısıyla ve insanlara yardım etme,

mesleği sevme gibi bireysel nedenlerle seçenlerin ($p<0.01$), bölümde okumaktan memnun olanların ($p<0.01$), bölüme geldikten sonra hemşirelik ile ilgili düşünceleri olumlu olanların ($p<0.01$) tutum ölçeği toplam puan ortalamaları daha yüksek saptanmıştır (Tablo 4).

Tablo 4. Öğrencilerin Bazı Tanıtıcı Özellikleri ile HMYİÖ ve HMYTÖ Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (n=128)

Özellikler	HMYİÖ		HMYTÖ	
	Ort. ± SS	Test / p	Ort. ± SS	Test / p
Cinsiyet				
Kadın	142.27±10.29	2.404 ¹	137.28±36.74	0.063 ¹
Erkek	137.93±10.01	0.018*	136.91±27.86	0.950
Sınıf				
1. sınıf	141.26±11.28	1.190 ¹	134.86±31.94	-0.879 ¹
2. sınıf	139.07±8.98	0.236	140.01±34.14	0.381
Ailede/akrabada hemşire olma				
Evet	144.67±10.76	4.687 ¹	129.43±40.33	-2.342 ¹
Hayır	136.68±8.51	0.000***	143.48±23.59	0.021*
Meslek hakkında bilgi alma				
Evet	138.63±11.16	-1.728 ¹	131.58±36.42	-1.778 ¹
Hayır	141.77±9.42	0.086	142.00±28.82	0.078
	M (IQR)	Test / p	M (IQR)	Test / p
Sağlık Meslek Lisesi mezunu olma				
Evet	146.00 (22.75)	-0.258 ²	121.00 (60.25)	-1.873 ²
Hayır	142.00 (12.00)	0.797	143.50 (38.50)	0.061
Mesleği tercih sırası				
1-10 arası ^a	142.00 (14.00)	2.019 ³	148.00 (37.25)	11.099 ³
11-20 arası ^b	143.00 (18.00)	0.364	133.00 (37.00)	0.004**
21-30 arası ^c	137.00 (12.50)		101.00 (22.00)	a-c
Mesleği seçme nedeni				
Ekonomik ^a	142.00 (15.00)	8.902 ³	142.00 (44.00)	15.629 ³
Bireysel ^b	145.00 (17.00)	0.031*	159.00 (26.75)	0.001**
Puan ^c	144.00 (11.00)	c-d	155.00 (23.50)	b-c
Baskı ^d	134.00 (17.75)		98.00 (39.25)	c-d
Bölümden memnuniyeti				
Evet ^a	144.00 (14.00)	1.710 ³	150.00 (43.00)	12.760 ³
Kısmen ^b	141.50 (13.75)	0.425	143.50 (43.50)	0.002**
Hayır ^c	137.00 (8.50)		126.00 (47.50)	a-c
Toplumun görüşü				
Olumlu	142.00 (13.00)	0.633 ³	147.00 (41.00)	1.066 ³
Kısmen olumlu	142.00 (13.00)	0.729	139.00 (48.00)	0.587
Olumsuz	137.00 (26.00)		148.00 (58.25)	
Gelmeden önce görüşü				
Olumlu	145.00 (9.00)	5.291 ³	155.00 (45.00)	2.362 ³
Kısmen olumlu	137.50 (17.00)	0.071	139.00 (41.00)	0.307
Olumsuz	137.00 (11.00)		142.00 (43.00)	
Geldikten sonra görüşü				
Olumlu ^a	144.00 (13.00)	2.816 ³	155.00 (28.00)	10.674 ³
Kısmen olumlu ^b	142.00 (15.50)	0.245	156.00 (52.00)	0.005**
Olumsuz ^c	135.00 (9.50)		141.50 (40.50)	a-b

¹Bağımsız değişkenlerde t testi, ²Mann Whimney-U testi, ³Kruskal-Wallis H t testi, M: Median, IQR: Interquartile Range, * $p<0.05$, ** $p<0.01$, *** $p<0.001$

Tartışma

Bu araştırmanın sonuçları hemşirelik öğrencilerinin mesleklerine yönelik imaj algılarını tutumlarını, arasındaki ilişkiyi ve etkileyen faktörleri içermektedir. Araştırmada öğrencilerin HMYİÖ puan ortalamasının, Dost ve Bahçecik (2015)'in sınıflamasına göre imaj algısının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Kızılıcık-Özkan ve arkadaşları (2017) hemşirelik öğrencileriyle ve Sezer ve arkadaşları (2017) hemşirelerle yaptıkları çalışmalarda benzer şekilde katılımcıların orta düzeyde mesleki imaj algısına sahip olduklarını bildirmiştir. Öğrenciler çalışma hayatının içerisinde tam yerini almamış olmasına rağmen çalışma ortamında var olan risk, ekip çalışmasında yetersizlik, ağır çalışma şartları, uzun vardiya saatleri gibi negatif etmenlerin farkında olduğunu göstermektedir. Çünkü ölçek alt boyutlarından cinsiyet puan ortalaması dışında mesleki nitelik, çalışma koşulları, eğitim, mesleki statü ve dış görünüm puan ortalamalarının da benzer olduğu görülmüştür (Kızılıcık-Özkan ve ark., 2017; Sezer ve ark., 2017). Çalışmada alınabilecek maksimum puanın (40 puan) yarısından az ortalamaya sahip olan tek alt boyut 18.40 ± 4.05 ile cinsiyettir. Kızılıcık-Özkan ve arkadaşları (2017) cinsiyet ortalamasını 27.73 ± 4.39 daha yüksek bulmuştur. Hemşirelik mesleği yıllar boyunca kadın mesleği olarak kalıplaşmıştır. Hemşirelik Kanunundaki (2007) değişiklikle birlikte günümüzde mesleğe erkek hemşirelerin ilgisi ve meslekte erkek hemşire sayısı artmıştır. Bu çalışmada da hemşirelik öğrencilerinin yarıya yakının (%45.3) erkek olduğu görülmektedir. Buradan yola çıkılarak ölçek maddeleri incelendiğinde "hemşirelik mesleğinde sadece kadınlar olmalıdır" maddesine öğrencilerin tamamının kesinlikle katılmıyorum cevabını vermesi beklenirken %39.1'i kesinlikle katılmıyorum yanıtını vermiştir. Beraber öğrenim görmelerine rağmen geçmişten bugüne cinsiyet imajının henüz değişmediğini düşündürmektedir.

Çalışmamızda HMYTÖ puan ortalaması 137.11 ± 32.89 olarak tespit edilmiş olup öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarının olumlu olduğunu göstermektedir. Zencir ve Eşer (2016)'te hemşirelik öğrencileri ile yaptığı çalışmada mesleğe yönelik tutumun olumlu olduğunu bildirmiştir. Hemşirelik mesleğine yönelik tutumu farklı örneklem gruplarıyla yapılan çalışmalar incelendiğinde Türkiye'de (Eskimez ve ark., 2008; Şirin ve ark., 2008; Tüfekçi ve Yıldız, 2009; Çoban ve ark., 2015; Kalkım ve ark., 2015; Tarhan ve ark., 2016; Güven, 2019) ve diğer ülkelerde de (Björkström ve ark.,

2003; Law ve Arthur, 2003; Sand-Jecklin ve Schaffer, 2006; Zhang ve Petrini, 2008; Koushali ve ark., 2012; Al Mutair ve Redwan, 2016) olumlu olduğu belirtilmiştir. Hemşirelik öğrencilerinin HMYTÖ alt boyutlarından mesleğin özellikleri alt boyutundan alabilecekleri en yüksek puan 90 iken 66.45 ± 18.75 ; mesleği tercih etme durumu alt boyutundan ise alabilecekleri puan 65 iken 37.29 ± 9.78 ; mesleğin genel durumuna ilişkin tutum alt boyutundan ise alabilecekleri puan 45 iken 33.36 ± 9.06 puan aldıkları belirlenmiştir. Bu sonuç öğrencilerin en düşük tutum puanını hemşirelik mesleğini tercih etme durumundan aldıklarını göstermektedir. Çalışmamıza paralel olarak hemşirelik ve hemşirelik öğrencileri ile yapılan çalışmalarda da en düşük puanın hemşirelik mesleğini tercih etme durumuna ait olduğu saptanmıştır (Kalkım ve ark., 2015; Zencir ve Eşer, 2016). Kişilerin mesleğine yönelik tutumu o meslekte aldığı doyum ve başarısını etkileyecektir. Hemşirelik sağlığın korunması, geliştirilmesi ve sürdürülmesinde kişiyi desteklemeyi ve bakım vermeyi amaçlamaktadır. Çalışmamızda olduğu gibi bu mesleği olumsuz tutumla tercih eden ve ileride yapacak olan öğrencilerin bu tutumlarını çalışma hayatında gerçekleştirecekleri davranışlarında yansıtabileceğini düşündürmektedir. Hemşirelik mesleğini yürütecek kişilerin bu mesleği bilinçli olarak seçmeleri, eğitimlerinde almış oldukları bilgi ve geliştirdikleri becerileri bakım ortamlarında kullanabilmeleri, hemşireliğin istenilen düzeye gelmesini sağlayacaktır.

Araştırmada öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik mesleki nitelikler imajının mesleğin özellikleri tutumunu olumlu etkilediği görülmüştür. Hemşirelik hekimlere bağlı olan bir meslekken, özerk bir mesleğe; daha çok hastane gibi sağlık kuruluşlarında uygulanan bir meslekken, çeşitli kurumlarda ve ortamlarda uygulanan bir mesleğe; bağımlı ve kısıtlı görevleri olan bir meslekken, toplumsal konulara duyarlı ve önemli sorumlulukları olan bir mesleğe; hastalığın tedavi ve bakımına odaklanmış bir meslekken, sağlığı geliştirmeye, korumaya odaklanmış bir mesleğe dönüşmüştür (Gedük, 2018). Hemşirelik mesleğindeki bu dönüşümün öğrencilerin mesleğe ilişkin görüş ve tutumlarını da etkilediğini, meslek seçiminde de rol oynadığını düşündürmektedir. Öğrencilerin hemşirelik mesleğinin çalışma koşullarına yönelik imajının hemşirelik mesleğini tercih etme tutumunu olumsuz etkilediği görülmüştür. Çalışma ortamında görülebilen

olumsuz koşulların (yetersiz aydınlatma, gürültü, radyasyon vb.), iletişim bozukluğunun, şiddetin, malzeme eksikliğinin, eleman eksikliği, iş yükünün fazla olması gibi nedenlerin mesleği tercih etmedeki tutumunda olumsuz etkisinin olduğunu göstermektedir. Araştırmada öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik cinsiyet imajının mesleğin özellikleri tutumunu olumsuz ve mesleğini tercih etme tutumunu olumlu etkilediği görülmüştür. Hemşirelik, dünyada daha çok kadınların ağırlıklı olduğu mesleklerden biri olup kadının şefkati, şifa verici ve fedakarlığı ile özdeşleşmiştir (Tezel ve ark., 2008; Kaya ve ark., 2011). Ülkemizde hemşirelik mesleğine erkeklerin katılımına ilişkin hemşirelik bölümü kız öğrencilerinin düşüncelerinin kısmen olumlu olduğu (Koç ve ark., 2010), hemşirelik bölümü erkek öğrencilerinin %53.8'i diğer erkeklere de mesleği tercih etmelerini önerdiklerini (Yılmaz ve Karadağ, 2011), toplumunda hemen hemen yarısının (%53.7) erkekler de hemşirelik yapmalı yanıtını verdikleri (Kaya ve ark., 2011) görülmüştür. Türkiye'de yıllardır kadın hemşirelerden hemşirelik hizmeti almaya alışkın olan kişilerin, cinsiyetin bakım kalitesini etkileyen bir faktör olmadığı konusunda farkındalık düzeyini artırmaya ve toplumsal ön yargıyı ortadan kaldırmaya yönelik gereksinimlere hala ihtiyacın olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik eğitim imajının mesleğin özellikleri ve mesleğin genel durumuna ilişkin tutumlarını olumlu etkilediği görülmüştür. Hemşirelik eğitimi için standart asgari düzey lisans olarak belirtilmiş olup yükseköğretimde hemşirelik eğitiminin 1955 yılında başlamasından itibaren hem lisans hem de lisansüstü düzeyde eğitim veren birimler hızlı bir şekilde artmıştır (Ergöl, 2011). Çalışmamızda hemşirelik öğrencilerinin eğitim imajının mesleğe yönelik tutumlarını olumlu etkilemesi öğrencilerin bilimsel bilgiye, eğitimin lisans düzeyine, sürekli eğitime önem verdiğini düşündürmektedir. Mesleki profesyonellik ve toplumda olumlu imaj algısı için en az lisans eğitiminin hemşirelik mesleği için önemli olduğu söylenebilir. Araştırmada öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik mesleki statü ve dış görünüm imajının meslek tutumu arasında bir ilişkinin olmadığı görülmüştür. Hemşirelik mesleğinin toplum içi ilişkilerde tanıtılmaya çaba gösterilmesinin ve uygulama alanlarında profesyonel davranılmasının toplumda olumlu imajın ve tutumun geliştirilmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bir mesleğe yönelik imaj ve tutum, bireysel, sosyal, kültürel, çevresel gibi birçok faktörlerden etkilenmekte olup hemşirelik mesleğini de etkilemektedir (Kocabaş ve Erdem, 2019). Araştırmamızda kadın hemşirelik öğrencilerinin imaj algılarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Ülkemizde hemşirelik mesleğinde erkeklerin giderek artmasına rağmen bazı kesimler tarafından hala kadın mesleği olarak algılanıyor olmasının erkek öğrencilerin imaj puanı ortalamasının daha düşük olmasına neden olduğu söylenebilir. Kişiler, meslek seçimi yaparken kendi yeteneklerini kullanabilmesine olanak sağlayacak, bireysel tutum ve değerlerini gösterebilecekleri, kendilerine uygun rolleri üstlenebilecekleri, kendilerine uymayanlardan uzak kalabilecekleri meslekleri ararlar (Eskimez ve ark., 2008; Çoban ve ark., 2015). Literatüre benzer olarak hemşirelik bölümünü kendi isteğiyle seçenlerin ve aile veya çevresindekilerinin yönlendirmesiyle tercih ederek gelenlerin imaj ve tutum puanlarının daha yüksek bulunması toplumun hemşirelik mesleğine ilişkin algısının olumlu olduğunu göstermektedir (Midilli ve Durgun, 2017; Gol, 2018). Öğrencilerin mesleği sevme gibi bireysel nedenlerle seçmesi, bölümde okumaktan memnun olması, bölüme geldikten sonra hemşirelik ile ilgili düşüncelerinin olumlu olması ile hemşirelik mesleğine yönelik hem imajın hem de tutumun paralel olarak arttığı belirlenmiştir. Literatürde de mesleğe yönelik olumlu tutuma sahip olmanın hemşirelik mesleğini isteyerek seçmeyi ve memnuniyetini olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir (Law ve Arthur, 2003; Zencir ve Eşer, 2016). Toplumun zihninde hemşireliğe yönelik var olan bazı kalıp yargılar öğrencilerin mesleklerine bakış açısını olumsuz olarak etkileyebilmektedir. Özellikle hemşirelik mesleğinin toplumda sekreterlik ve hizmetlilik gibi anılması kişilerin tutumunu etkileyen en önemli unsurlardan bir tanesidir (Kocabaş ve Erdem, 2019). Son yıllarda öğrencilerin hemşirelik bölümünü kendi istekleri ile seçtikleri görülmekte olup bunda da hemşirelik mesleğine yönelik imaj ve tutumun olumlu olması önemli bir sonuçtur.

Sonuç ve Öneriler

Hemşirelik öğrencilerinin eğitimini aldıkları mesleklerine ilişkin imajlarının ve tutumlarının orta düzeyde olduğu görülmüştür. Öğrencilerin hemşirelik mesleğine yönelik mesleki nitelikler, cinsiyet, eğitim imaj algısı hemşirelik mesleğinin özelliklerine ilişkin tutumlarını; çalışma koşulları, cinsiyet imaj algısı mesleği tercih etme tutumlarını

ve eğitim imajı mesleğin genel durumuna ilişkin tutumlarını etkilemektedir. Öğrencilerden kadın cinsiyetinde olanların, ailede/akrabada hemşire yakını bulunanların, mesleği aile ve çevresindekilerin yönlendirmesi/ baskısıyla seçenlerin mesleğin imajına yönelik algıları daha yüksektir. Ailede/akrabada hemşire yakını olmayanların, meslek tercihi ilk 10 arasında olanların, mesleği aile ve çevresindekilerin yönlendirmesi/baskısıyla ve insanlara yardım etme, mesleği sevme gibi bireysel nedenlerle seçenlerin, bölümde okumaktan memnun olanların, bölüme geldikten sonra hemşirelik ile ilgili düşünceleri olumlu olanların mesleğe yönelik tutumları daha yüksektir. Bu sonuçlar doğrultusunda; lisede üniversite eğitimi için hazırlanan öğrencilere hemşirelik mesleği ile ilgili özelliklerin ve hemşirelik mesleğinin tüm yönlerinin açıklanarak tanıtılması imaj ve tutumun olumlu yönde artırılmasını sağlayacaktır. Toplumun bilinçlendirilerek imaj ve tutumu yüksek derecede olumlu kişilerin bu mesleği seçmelerinin, öğrenim görmelerinin, uygulamalarının önemli olabileceği önerilebilir.

Araştırmanın Etik Yönü/ Ethics Committee Approval: Bu çalışma için etik komite onayı Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan (Karar No: KA EK-55, Tarih: 08 Ocak 2020) alınmıştır.

Hakem/Peer-review: Dış hakem değerlendirmesi.

Yazar Katkısı/Author Contributions: Fikir/kavram: AS, SA, ZE, MMA, FÜ; Tasarım: AS, SA, ZE, MMA, FÜ; Danışmanlık: AS, GT; Veri toplanması ve/veya işleme: AS, SA, ZE, MMA, FÜ; Analiz ve/veya yorum: AS, GT; Kaynak tarama: AS, GT, AS, ZE, MMA, FÜ; Makalenin yazımı: AS, GT, SA, ZE, MMA, FÜ; Eleştirel inceleme: AS, GT.

Çıkar çatışması/Conflict of interest: Çalışmada yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek/Financial Disclosure: Bu çalışma herhangi bir kurum ya da kuruluş tarafından desteklenmemiştir.

Çalışma Literatüre Ne Kattı?

- Hemşirelik öğrencilerinin mesleğine yönelik imaj algıları ve tutumları orta düzeydedir.
- Hemşirelik öğrencilerinin kendi mesleğine yönelik imaj algılarını cinsiyet, yakınının hemşire olması, hemşirelik bölümüne gelmeden önceki mesleğine ilişkin görüşü, hemşirelik mesleğini kendisi için uygun görmesi etkilemektedir.
- Hemşirelik öğrencilerinin kendi mesleğine yönelik tutumlarını hemşirelik bölümünü tercih etme sırası, bölüm seçimine kimin karar verdiği, hemşirelik

bölümde okumaktan memnuniyeti, yakınının hemşire olması etkilemektedir.

Kaynaklar

- Aktaş H, Gürkan GÇ. (2015). İş-aile ve aile-iş çatışması ile bireysel performans etkileşiminde mesleki bağlılığın aracı rolü: Hemşireler üzerinde bir araştırma. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 16(2), 139-154.
- Al Mutair A, Redwan F. (2016). Undergraduate Saudi Nursing students attitudes towards nursing profession. *Journal of Nursing & Care*, 5(329), 2167-1168.
- Björkström ME, Johansson IS, Hamrin EK, Athlin EE. (2003). Swedish nursing students' attitudes to and awareness of research and development within nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 41(4), 393-402.
- Çoban GI, Kasıkcı M. (2011). Development of the attitude scale for nursing profession. *International Journal of Nursing Practice*, 17(5), 518-524.
- Çoban GI, Kirca N, Yurttaş A. (2015). Analysis of nurses' attitudes about the nursing profession in Southern Turkey. *International Journal of Caring Sciences*, 8(3), 665-672.
- Dost A, Bahçecik AN. (2015). Developing a scale for the image of nursing profession. *Journal of Academic Research in Nursing*, 1(2), 51-59.
- Ergöl Ş. (2011). Türkiye'de Yükseköğretimde hemşirelik eğitimi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(3), 152-155.
- Eskimez AGZ, Öztunç G, Alparşlan N. (2008). Lise son sınıfta okuyan kız öğrencilerin hemşirelik mesleğine ilişkin görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 15(1), 58-67.
- Gedük EA. (2018). Hemşirelik mesleğinin gelişen rolleri. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 5(2), 253-258.
- George D, Mallery M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference*, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Gol I. (2018). Nursing students' attitudes towards the nursing profession in relation to their altruism levels. *International Journal of Caring Sciences*, 11(2), 663-671.
- Güven ŞD. (2019). Lise son sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumlarının belirlenmesi: Nevşehir ili örneği. *Turkish Journal of Clinics and Laboratory*, 10(1), 11-16.
- Hoeve YT, Jansen G, Roodbol P. (2014). The nursing profession: Public image, self-concept and professional identity. A discussion paper. *Journal of Advanced Nursing*, 70(2), 295-309.
- Kalkım A, Sağkal Midilli T, Uğurlu E, Gülcan E. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen değişkenlerin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi*, 4, 41-60.

- Kaya N, Turan N, Öztürk A. (2011). Türkiye’de erkek hemşire imgesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 16-30.
- Kızılıcak-Özkan Z, Ünver S, Avcıbaşı İM, Semerci R, Yıldız-Fındık Ü. (2017). Bir grup hemşirelik öğrencisinin mesleğe yönelik imaj algısı. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 19(1), 38-47.
- Kocabaş D, Erdem R. (2019). Hemşirelik mesleğine yönelik kalıpyargılar üzerine bir derleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 10(25), 650-657.
- Koç Z, Bal C, Sağlam Z. (2010). Kız hemşirelik öğrencilerinin erkek hemşirelik öğrencilerine bakışı. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, Sempozyum Özel Sayısı, 330-334.
- Koushali AN, Hajiamini Z, Ebadi A. (2012). Comparison of nursing students’ and clinical nurses’ attitude toward the nursing profession. *Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research*, 17(5), 375-380.
- Law W, Arthur D. (2003). What factors influence Hong Kong school students in their choice of a career in nursing?. *International Journal of Nursing Studies*, 40(1), 23-32.
- Midilli TS, Durgun N. (2017). Nursing students’ attitudes toward the nursing profession in western Turkey and affecting factors. *IOSR Journal of Nursing and Health Science*, 6(1), 55-60.
- Özmen D, Çetinkaya A. (2016). Hemşirelik son sınıf öğrencilerinin mesleki algılarına yönelik nitel bir çalışma. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 18(1), 40-52.
- Sand-Jecklin KE, Schaffer AJ. (2006). Nursing students' perceptions of their chosen profession. *Nursing Education Perspectives*, 27(3), 130-135.
- Safadi RR, Saleh MYN, Nassar OS, Amre HM, Froelicher ES. (2011). Nursing students' perceptions of nursing: a descriptive study of four cohorts. *International Nursing Review*, 58(4), 420-427.
- Sezer TA, Esenay FI, Korkmaz G. (2017). Çocuk hemşirelerinin mesleki imajları: Profesyonel mi, geleneksel mi?. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 19(3), 45-54.
- Şirin A, Öztürk R, Bezci G, Çakar G, Çoban A. (2008). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve mesleği uygulamaya yönelik görüşleri. *Dirim Tıp Gazetesi*, 83(1), 69-75.
- Tarhan G, Kılıç D, Yıldız E. (2016). Hemşirelerin mesleğe yönelik tutumları ile mesleki profesyonellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Gülhane Tıp Dergisi*, 58, 411-416.
- Taşkıran N, Kalı N, Kıvrak E, Türkseven N, Yıldırım G. (2020). Son sınıf hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine, rollerine ve mesleğin geleceğine ilişkin görüşleri. *Hastane Öncesi Dergisi*, 5(1), 43-56.
- Tezel A, Akpınar BA, Yurttaş A, Çelebioğlu A. (2008). Hastalar erkek hemşireleri kabul edecekler mi?. *Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi*, 16(1), 13-18.
- Tunç ÇG, Akansel N, Özdemir A. (2010). Hemşirelik ve sağlık memurluğu öğrencilerinin meslek seçimlerini etkileyen faktörler. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 3(1), 24-31.
- Tüfekci FG, Yıldız A. (2009). Öğrencilerin hemşireliği tercih etme gerekçeleri ve gelecekleri ile ilgili görüşleri. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(1), 31-37.
- Yılmaz M, Karadağ G. (2011). Erkek öğrenci hemşireler hemşirelik mesleğini nasıl algılıyor?. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 4(1), 21-28.
- Zencir G, Eşer İ. (2016). Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik tutumları ile hemşirelik tercihi arasındaki ilişki: Türkiye örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 9(2), 30-37.
- Zhang MF, Petrini MA. (2008). Factors influencing Chinese undergraduate nursing students’ perceptions of the nursing profession. *International Nursing Review*, 55(3), 74-80.